

METODOLOGIJA

utvrđivanja i promjene kamatnih stopa u depozitnom poslovanju s građanima

1. UVOD

Metodologijom utvrđivanja i promjene kamatnih stopa za građane (u daljnjem tekstu: Metodologija) utvrđuju se pravila i praksa koju Croatia banka d.d. (u daljnjem tekstu: Banka) primjenjuje kod utvrđivanja kamatnih stopa i promjene kamatnih stopa u depozitnom poslovanju s građanima - potrošačima.

Potrošači su za potrebe ove Metodologije fizičke osobe, Klijenti Banke, koji u korištenju bankovnih i finansijskih usluga (proizvoda) djeluju izvan poslovne (gospodarske) djelatnosti ili slobodnog zanimanja (u tekstu i kao: građani, Klijenti).

Metodologija se odnosi na potrošače koji su s Bankom ugovorili depozite s ugovornom klauzulom o promjenjivosti kamatne stope.

Pojam depozita se u ovoj Metodologiji koristi kao naziv za sve vrste proizvodanovčanih pologa, uključujući i štedne uloge, oročene i neoročene, namjenske i nenamjenske, koje Klijent drži u Banci

Metodologijom se uređuje sljedeće:

- Način utvrđivanja kamatnih stopa,
- Elementi koji utječu na promjenu kamatnih stopa,
- Kriteriji za promjenu kamatnih stopa,
- Obavješćavanje potrošača o promjeni kamatnih stopa.

2. NAČIN UTVRĐIVANJA I PROMJENE KAMATNIH STOPA

Visina kamatne stope utvrđuje se prema:

- vrsti bankovne ili finansijske usluge (proizvoda),
- iznosu, valuti, ročnosti,
- poslovnom odnosu s Klijentom,
- tržištu,
- troškovima,
- i drugim čimbenicima (propisima, kretanju kamatnih stopa kod drugih kreditnih institucija i slično).

Banka s Klijentima u svom poslovanju primjenjuje i ugovara fiksne i promjenjive kamatne stope.

Fiksna kamatna stopa je kamatna stopa koja se ne mijenja za vrijeme trajanja poslovnog odnosa Banke s Klijentom.

Promjenjiva kamatna stopa je kamatna stopa koja je podložna promjenama tijekom trajanja poslovnog odnosa Banke s Klijentom.

Promjenjiva kamatna stopa može biti promjenjiva:

- temeljem akata Banke (administrativna kamatna stopa),
- temeljem odluke eksternih nadležnih tijela ili institucija.

Ukoliko u odluci Banke o određenom proizvodu i/ili zaključenom ugovoru o proizvodu s Klijentom nije naznačeno da je kamatna stopa promjenjiva, smatra se da je kamatna stopa fiksna.

Ako je u odluci Banke i/ili ugovoru o određenom proizvodu s Klijentom navedeno da je kamatna stopa promjenjiva temeljem akata Banke, smatra se da je riječ o administrativnoj kamatnoj stopi.

3. PROMJENE KAMATNIH STOPA

Promjene kamatnih stopa ovise ponajprije o promjenama tržišnih okolnosti koje određuju uvjete pod kojima Banka može pribaviti izvore financiranja na domaćem i inozemnom tržištu, te o kreditnom riziku Republike Hrvatske.

Kao pokazatelj premije kreditnog rizika Republike Hrvatske koristi se CDS (Credit default swap). Credit Default Swap predstavlja ugovor o financijskom derivatu između dvije zainteresirane strane i uobičajeno se odnosi na zajam ili obveznicu. CDS se koristi kao uobičajena mjera kreditnog rizika zemlje, odnosno premija za rizik. Kao izvor kotacije CDS-a Banka koristi Reuters servis.

Osim utjecaja kretanja tržišnih parametara, uključujući parametar kreditne rizičnosti Republike Hrvatske, na promjene kamatnih stopa općenito utječe i regulatorni trošak poslovanja Banke, odnosno financijski efekti promjena zakonske i podzakonske regulative koja ima utjecaja na cijenu izvora sredstava Banke, kao i na prihode iz njenih kreditnih plasmana.

Banka može promijeniti utvrđenu kamatnu stopu neovisno od kriterija promjene kamatnih stopa utvrđenih u ovoj Metodologiji, ako se takvom promjenom kamatne stope ide u korist Klijenta. Takvim iznimnim postupkom Banke u korist Klijenata u bilo kojem razdoblju Klijenti ne stječu nikakvo pravo u odnosu na bilo koje buduće razdoblje.

3.1. Administrativno promjenjiva kamatna stopa

Administrativno promjenjiva kamatna stopa na primljene depozite utvrđuje se na slijedeći način:

$$KS = PS + M + KF$$

Pri čemu su:

PS= prosječne kamatne stope na depozite 5 vodećih banaka u RH promatrano po veličini aktive. Podatak o veličini aktive objavljen je na stranicama HNB-a. Primjerice, za izvještaj na dan 28.2. relevantan je podatak s 31.12.prethodne godine.

Banka izračunava prosječni iznos depozita stanovništva za valute kune, EUR, USD i CHF za rokove oročenja 13-24 mjeseci, uz promjenjivu kamatnu stopu. Ukoliko Banka nema u ponudi depozite s promjenjivom kamatnom stopom za taj iznos i rok oročenja, u obzir se uzima fiksna kamatna stopa.

Kamatna stopa na prosječan iznos depozita za tu valutu i ročnost uspoređuje se s kamatnom stopom na taj iznos i rok oročenja 5 vodećih banaka u RH.

Ukoliko se kamatna stopa vodećih banaka u promatranom razdoblju promijeni za više od 0,10 postotnih poena, Banka zadržava pravo mijenjati kamatnu stopu.

M= marža Banke

Na maržu Banke utječu slijedeći parametri:

- tržišna pozicija Banke, odnosno prosječna kamatna stopa na aktivne i pasivne stavke
- zakonski propisi (odredbe HNB-a i drugi zakonski propisi koji utječu na poslovanje Banke)
- opće stanje likvidnosti sustava, odnosno dostupnost različitih izvora financiranja na tržištu.

KF= korektivni faktor- u slučaju promjene prosječnih kamatnih stopa na depozite 5 vodećih banaka u RH za više od 0,10 postotnih poena od zadnjeg promatranog razdoblja, Banka zadržava pravo promjene kamatne stope uz korektivni faktor maksimalno $\pm 0,50$ postotnih poena.

3.2. Razdoblja i način promjene kamatnih stopa

Banka ima pravo promijeniti administrativnu kamatnu stopu za pojedini ili više proizvoda temeljem promjene prosječne kamatne stope na depozite 5 vodećih banaka u RH te korektivnog faktora, sukladno ovoj Metodologiji.

Promjena kamatne stope predstavlja ponovno određivanje visine kamatne stope u odnosu na prethodno utvrđenu kamatnu stopu za vrijeme trajanja poslovnog odnosa između Banke i Klijenta po pojedinom proizvodu.

Ponovno određivanje kamatnih stopa obavljat će se tromjesečno (kvartalno) na sljedeće datume:

28.veljače

31.svibnja

31.kolovoza

30.studeni

Bazno razdoblje za izračun indeksa promjene sukladno ovoj Metodologiji je 31.svibnja 2013. godine

Nakon što je nastala promjena prosječne kamatne stope na depozite koja Banci omogućuje promjenu kamatnih stopa, Banka može donijeti odluku o promjeni kamatne stope na sve ili pojedine vrste proizvoda, a može i odlučiti da neće mijenjati kamatne stope. Navedenu odluku Banka donosi prema svojoj samostalnoj i diskrecionoj ocjeni. Slijedom navedenog, Banka nema obvezu automatskog povećanja, odnosno smanjenja kamatnih stopa po proizvodima uslijed promjene indeksa.

Banka prilikom donošenja odluke, da li će i za koliko izmijeniti kamatne stope po proizvodima donosi Odluku zavisno o položaju u odnosu na konkurenciju.

Primjer:

Prilikom ponovnog određivanja kamatnih stopa Banka je utvrdila da se promijenila prosječna kamatna stopa na depozite 5 vodećih banaka za 0,20 postotnih poena. Banka u navedenom slučaju ima pravo povećavati kamatne stope za depozite za maksimalno 0,70 postotnih poena. Banka u navedenom slučaju diskreciono odluči npr. da radi svoje pozicije na tržištu i kamatnih stopa kreditnih institucija u okruženju neće mijenjati kamatne stope, neovisno o nastaloj promjeni ili npr. da će promijeniti kamatne stope samo na oročene kunske depozite za 0,30 postotnih poena.

Banka se obvezuje na zahtjev Klijenta dati mu u pisanom obliku podatke o kretanju prosječne kamatne stope na depozite 5 vodećih banaka po utvrđenim referentnim razdobljima (28.veljače, 31.svibnja, 31.kolovoza, 30.studeni) u svakoj poslovnicu i podružnici Banke.

Ukoliko Banka ne provede usklađenje visine kamatnih stopa na koje je imala pravo u kvartalu koji slijedi nakon kvartala koji je promatran, Banka zadržava pravo promjene kamatne stope, odnosno uračunavanja u promjenu kamatne stope, do visine neprovedene usklade (promjene) i u kvartalu koji slijedi iza promatranog kvartala.

Primjer:

Banka je utvrdila na dan 28.2. tekuće godine da se promijenila prosječna kamatna stopa na depozite 5 vodećih banaka za 0,15 postotnih poena i slijedom toga ima pravo usklade (promjene) kamatne stope do 0,65 postotnih poena na proizvode, ali to pravo ne iskoristi do 31.svibnja tekuće godine. Na dan 31.5. promijenila se prosječna kamatna stopa na depozite 5 vodećih banaka za daljnjih 0,15 postotnih poena. Dakle, Banka u tom slučaju može promijeniti kamatnu stopu za maksimalno 0,80 postotnih poena.

4. OSTALI KRITERIJI PROMJENE KAMATNIH STOPA

U slučaju nastupanja takvih okolnosti koje ugovorne strane u vrijeme sklapanja ugovora nisu mogle predvidjeti, otkloniti niti izbjeći, kao što su velike promjene na tržištu i/ili promjene cijene proizvoda kreditnih institucija u okruženju koje bitno odstupaju od tržišnih uvjeta (netržišno ponašanje konkurencije) i slično, Banka zadržava pravo pravične promjene kamatnih stopa na jedan ili više proizvoda i s te osnove. Prilikom utvrđivanja promjene kamatnih stopa, slijedom nastupanja navedenih okolnosti, Banka

će pravično izmijeniti kamatne stope, koja izmjena će u tom slučaju uvažiti i uskladbu (promjenu) kamatnih stopa s osnove ostalih kriterija iz ove Metodologije, rukovodeći se u tome profesionalnošću i pridržavajući se načela jednake vrijednosti činidaba i ostvarenja svrhe ugovornog odnosa s Klijentom.

5. OBAVJEŠTAVANJE O PROMJENI KAMATNIH STOPA

U slučaju promjene kamatne stope po depozitu Banka će o promjeni kamatne stope izvijestiti Klijenta pisanim putem i/ili objavom na Internetskim stranicama Banke i u poslovnica/podružnicama Banke, najmanje 15 dana prije nego što se promijenjena kamatna stopa počne primjenjivati.

Klijent ima pravo, ukoliko ne prihvaća primjenu promijenjene kamatne stope, o tome pisano obavijestiti Banku prije početka njezine primjene i predložiti okončanje ugovornog odnosa sukladno Općim uvjetima poslovanja Banke.

6. ZAVRŠNE ODREDBE:

Banka ima pravo jednom godišnje izmijeniti kriterije i parametre koji utječu na promjenu kamatnih stopa.

U slučaju kada Banka promijeni kriterije i parametre koji utječu na promjenu kamatnih stopa izmjenom i/ili dopunom ove Metodologije u tom slučaju se u odnosu Banke s Klijentom primjenjuju pravila koja vrijede za izmjene i dopune Općih uvjeta poslovanja Banke.

Klijent na kojega se ova Metodologija odnosi prihvaća izmjene ako Banka u roku od mjesec dana od kada je Klijentu izmjena postala dostupna ne primi njegov pisani prigovor protiv izmjene pojedine odredbe Metodologije.

Ova Metodologija utvrđivanja i promjene kamatnih stopa za građane je sastavni dio Odluke o kamatnim stopama Banke za građane.

Metodologija utvrđivanja i promjene kamatnih stopa za građane je dostupna u poslovnica/podružnicama Banke tj. poslovnim prostorijama Banke u kojima se pružaju usluge građanima i na Internetskim stranicama Banke.

O izmjenama i dopunama ove Metodolgije Banka će obaviještavati Klijente putem svoje poslovne mreže i na Internet stranici Banke.

Ova Metodologija utvrđivanja i promjene kamatnih stopa za građane stupa na snagu i primjenjuje se od 15.listopada 2013. godine.

Danom stupanja na snagu i početkom primjene ove Metodologije utvrđivanja i promjene kamatnih stopa u depozitnom poslovanju s građanima prestaje važiti Metodologija utvrđivanja i promjene kamatnih stopa za građane br. UZ-615/12 od 27. prosinca 2012. godine.

U Zagrebu, 27.rujna 2013.godine.

Uprava Croatia banke d.d.